Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas
Leidėjas: LIETUVIU S-GA BRAZILIJOJ
Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz Moreira Landim
Faktinas Redaktorius
Stasys Vancevičius
Rankraščius redakcija taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų rankraščių nesaugo ir savo lėšomis negražina.

LIETUVIS

O maior e mais antigo jornal lithuano na America do Sul
Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

Prenumeratos kaina:
Brazilijoj metams 12 milreisų, pusmečiui 6$000. Pietų ir Siaurės Amerikoje: metams 15 milreisų, pusm. 8 milr.
Lietuvoje ir kitur užsieny metams 20 milr pusmečiui 10 milr.
REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS:
Rua Bandeirantes, 474 Tel. 4-3925
Caixa Postal 1764 São Paulo.

10-ti METAI. | SÃO PAULO, 1938 m. Rugsėjo - Setembro men. 24 d. | NR. 39 (507)

VISAS PASAULIS PROTESTUOJA PRIEŠ ČEKOSLOVAKIJOS IŠDRASKYMA!

Ka pasakoja grįže iš Lietuvos sportininkai

Nesenai grįžę iš Lietuvos „Lithuanijos" sportininkai J. Vasiliauskas, St. Žičkus ir V. Pakalnis mûsų bendradarbiui papasakojo savo įspûdžius iš Lietuvos ir pirmosios Tautinės Olimpijados.

— Apie pirmąją Lietuvos Tautinę Olimpijadą, kurioje mums teko atstovauti Brazilijos lietuvių sportininkus ir Sporto Sąjungą „Lithuania", — kalbėjo mûsų sportininkai, spaudoje buvo plačiai rašyta, todėl neturime ką pridėti. Viena galime pažymėti, kad Olimpijada visais atžvilgiais labai gerai nusisekė. Taip gražiai suorganizuotos, sutvarkytos ir taip pavykusios Tautinės Lietuvos Sporto Olimpijados nesitikėjome nei mes, nei kiti užsienio lietuviai sportininkai. Tautinė Olimpijada parodė, kaip toli Lietuva yra nužengusi ir sporto srityje. Iš Lietuvos ir mes, užsienio lietuviai sportininkai, galime labai ir labai daug ko pasimokyti.

Mes, Brazilijos lietuviai sportininkai, tiesa, nelaimėjome pirmųjų vietų, nes mûsų buvo mažiausia grupė — vos trys, tačiau turime pažymėti, kad atstovavome gražiai ir garbingai Brazilijos lietuvių sportininkus ir visur buvome su nepaprastu nuoširdumu priimti ir pagerbti.

— Kaip Jums atrodė Lietuva, jos gyvenimas, jos žmonės?

— Lietuva mus sužavėjo iki širdies gelmių ir mes niekad neužmiršime tų maloniausių tėvynėje pergyventų įspûdžių. Dar ir dabar mums atrodo, kad esame pabudę iš saldaus miego, kuriame mums sapnavosi gražiausi sapnai. Visi trys iš Lietuvos išvažiavome dar visai jauni prieš 10—12 metų. Palikome Lietuvą dar suvargusią, gerokai nuskurdusią, ir šiandien į ją atvažiavę tiesiog negalėjome jos pažinti. Lietuvos veidas pasikeitęs. Lietuvos gyvenimas šiandien visai kitoks, negu buvo prieš 10—12 metų. Lietuva visose gyvenimo srityse sparčiais žingsniais žengia į priekį. Dabar jau Lietuva daro kultûringos ir tvarkingos valstybės įspûdį. Nors neilgą laiką Lietuvoje teko pabûti, tačiau spėjome aplankyti daug gražiausių Lietuvos vietų. Spėjome arčiau pamatyti ne tik miesto, bet ir Lietuvos kaimo gyvenimą. Ir Lietuvos kaimas pasikeitė,kad sunku jį bepažinti. Lietuvos provincija išraižyta puikiais vieškeliais ir plentais. Visur matosi gražios ir puikios kaimiečių ûkininkų sodybos. Žemės ûkio kultûra aukštai pakilusi ir bendrai, gyvenimas žymiai pagerėjęs. Tur bût, neapsiriksime pasakę, kad Lietuvoje daug mažiau vargo ir skurdo, negu kur kitur.

Lietuvos žmonės pasižymi nepaprastu nuoširduma. Visos Lietuvos lietuviai, o ypač jaunimas nepaprastą, nuoširdumu parodė užsienio lietuviams.

Lietuvoje aplankėme Zarasus Birštoną, Kulautuvą, Klaipėdą, Palangą, Poligoną ir kitas vietas. Negalima atsidžiaugti Lietuvos gamtos, jos miškų, upių, ežerų ir laukų gražumu ir puikumu. Laikinoji Lietuvos sostinė Kaunas mus taip pat labai sužavėjo. Kas Kauną matė prieš dežimtį metų, tas dabar jo nepažins. Kaunas savo sutvarkymu, švara ir didingais pastatais prilygsta Europos didmiesčiams. Labai mus sužavėjo „Maisto" fabrikas ir „Pienocentro" dirbtuvės.

Užsienio lietuviams sportininkams buvo suruošta daugybė priėmimų ir vaišių. Ir kiek ten malonumo ir nuoširdumo patyrėme sunku išpasakoti. Kada savo akimis pamatėme Lietuvą, tai ji mus tiesiog užbûrė. Mes esame giliai įsitikinę, kad ir didžiausias išsigimėlis, pamatęs dabartinę Lietuvą ir joje pagyvenęs virstų tikruoju tėvynės sûnumi. Visiems tiems, kurie svetur gyvendami dažnai sąmoningai ar nesąmoningai burnoja prieš Lietuvą, mes nuoširdžiai linkėtume, kad jie savo akimis pamatytų Lietuvą ir patys bûtų liûdininkai Lietuvos gyvenimo. Mûsų didžiausias troškimas, kad visi Brazilijos lietuviai iš šių mûsų žodžių susidarytų nors dalį tų maloniausių, Lietuvoje patirtų įspûdžių ir kad jie visi pamiltų taip savo tėvynę Lietuvą, kaip mes pamilome ją pamatę.

Šia proga mes labai norime pareikšti nuoširdžiausią padėką Jo Ekselencijai Lietuvos Respublikos Prezidentui A. Smetonai, kuris taip maloniai priėmė užsienio lietuvių sportininkų vadovus savo tėviškėje Užugiry, Kûno Kultûros Rûmams ir jų maloniam direktoriui p. Augustauskui, vienam iš didžiausiųjų Brazilijos lietuvių bičiulių generolui V. Nagevičiui, kurio ûkyje mums teko paviešėti, DULR reikalų vedėjui p. Vilkaičiui, buv. konsulams Dr. P. Mačiuliui ir P. Gaučiui bei visiems kitiems mus maloniai priėmusiems ir visame padėjusiems.

Esame taip pat dėkingi Lietuvos Konsului p. Polišaičiui ir „Lithuanijos" vadovybei, kurie prisidėjo prie sudarymo progos mums aplankyti tėvynę Lietuvą. Mes nuoširdžiai linkime, kad kiekvienas svetur gyvenantis lietuvis nors vieną kartą gyvenime galėtų aplankyti Lietuvą ir savo tėvų žemėje pasisemti lietuviškos dvasios baigė — pasikalbėjimą mûsų sportininkai.

Trys „Lithuanijos" sportininkai J. Vasiliauskas, St. Žičkus ir V. Pakalnis, neseniai grįžę iš Lietuvos, kur dalyvavo Tautinėje Olimpijadoje.

Viso pasaulio akys nukreiptos i Čekoslovakija.

Paskutinėmis dienomis viso pasaulio spaudos ir diplomatų akys nukrypo į Čekoslovakiją. Ispanijos karas, kinų — japonų karas, riaušės Palestinoje jau niekam nebeįdomûs dalykai. Čekoslovakija — viso pasaulio dėmesio centras.

Negana to, kad iš Čekoslovakijos Hitleris reikalauja atiduoti Vokietijai sudetų sritis, bet dar Vengrija ir Lenkija atskleidė savo imperialistinius tikslus. Vengrija reikalauja priskirti visą slovakų sritį, o Lenkija reikalauja tų kraštų, kurie kada tai priklausė Lenkijai. Atrodo, kad Vokiotija, Lenkija ir Vengrija savo grobuoniską politiką vykdydami nori visai išdraskyti Čekoslovakijos Respubliką ir sunaikinti jos nepriklausomybę. Tas joms sekasi juo labiau, kad Prancûzija ir Angija sulaužė savo pasižadėjimus Čekoslovakijai, nusigando Hitlerio grąsinimų ir nusileido Vokietijai.

Vísas pasaulis protestuoja.

Iš visų pasaulio kampų eina protestų ir nepasitenkinimų balsai dėl Čekoslovakijos išdraskymo. Ne tik pati Čekoslovakija, bet daugelio valstybių organizacijos, moksleiviai ir visuomenė griežtai smerkia anglų-prancûzų politiką, kuri aiškiai pasidavė vokiečių užgaidoms. Laikraščiai rašo, kad Prancûzija ir Anglija išdavikiškai apleidusios Čekoslovakiją ir nusigandusios Hitlerio. Čemberleno kelionės į Vokietiją esąs ne kas kitas, kaip Anglijos prestižo pažeminimas ir nusilenkimas Hitleriui. Hitleris nepasitenkinsiąs vien Čekoslovakija. Jis savo grobuoniską politiką tęs ir toliau. O tai reiškia dar didesnį pavojų Europos taikai.

Tautos Šventė.

Šiemet minint 20 metų nepriklausomybės sukaktį, Tautos šventė, rugsėjo 8 d., Kaune buvo labai iškilmingai paminėta. Karo aerodrome Tautos šventės iškilmėse dalyvauti suplaukė kelios dešimtys tûkstančių žmonių. Iškilmėse dalyvavo Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, kuris pasakė reikšmingą kalbą, vyriausybės nariai, diplomatinis korpusas, svetimų valstybių karo atašės ir vietos bei užsienių spaudos atstovai. Pamaldas aerodrome atlaikė arkivyskupas metropolitas Juozas Skvireckas Po to kariuomenei ginklu gerbiant vyriausias visų ginklo pajėgų vadas Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, lydimas krašto apsaugos ministro p. e. brig. gen. Raštikio, apvažiavo kariuomenės dalinius, šaulius ir keturis savanorių kûrėjų pulkus.

Taip pat iškilmingai paminėta Tautos šventė Klaipėdoje, kur dalyvavo ministras pirmininkas Vladas Mironas, Visuomeninio Darbo Vadybos generalinis sekretorius prof. It. Tamošaitis ir Tautininkų S-gos generalinis sekretorius Dr. Janavičius, ir kitose Lietuvos vietose.

Musolinio kalba.

Praeitą sekmadienį Italijos diktatorius Musolini Trieste mieste pasakė politinę kalbą, kurioje iš dėstė savo pažiûras į dabartinį krizį centralinėje Europoje. Musolini dviprasmiškai pasakė, kad kilus karui Europoje Italija stosianti vokiečių pusėje. Musolini ragino patenkinti vokiečių reikalavimus ir prijungti sudetų sritis prie Vokietijos.

Musolinio kalba daugelyje Europos valstybių buvo sutikta labai nepalankiai.

Lietuva susirûpinusi kolonizacijos reikalu.

Grįžę iš Lietuvos mûsų sportininkai pasakoja, kad paskutiniu metu Lietuva yra labai susidomėjusi lietuvių kolonizacijos Pietų Amerikoje reikalu. Pirmosios Brazilijos lietuvių žemės ûkio kolonijos steigimo reikalu generolas V. Nagevičius lankėsi pas žemės ûkio ministrą. P. J. Tûbelis pažadėjo šį svarbų reikalą nuodugniai pastudijuoti ir paremti lietuvių žemės ûkio kolonijos įsteigimą Brazilijoje.

DULR Pirmininkas p. Skipitis taip pat studijuoja lietuvių kolonizacijos galimumus ir, reikia tikėtis, kad šiame reikale taip pat padės.

— Rugsėjo 12 d. prasidėjo Lietuvos kariuomenės didieji manevrai Aukštaičių krašte. Manevrai užtruks apie savaitę.

* *
*

Iš Lietuvos

Ar ivyks politinių kalinių pasikeitimas.

Užmezgus tarp Lietuvos ir Lenkijos diplomatinius santykius tarp kitų klausimų spaudoje buvo daug vietos skiriama politinių kalinių pasikeitimui. Ta proga buvo paduodami ir eventualûs politinių kalinių skaičiai.

Kalbamas klausimas kartas nuo karto spaudoje iškildavo ir vėliau, o paskutiniu metu buvo pranešama, kad kalinių pasikeitimo reikalu esą tariasi abiejų valstybių raudonieji kryžiai. Tačiau kol kas nieko konkretaus pasakyti negalima, o „Lietuvos Žinios“ įsidėjo tokią žinią:

„Kai kuriuose laikraščiuose, ypač vilniškiuose, dažnai pasirodo žinučių, kad su Lenkija būsią keičiamasi politiniais kaliniais, Raud. kryžiui tarpininkaujant. Tuo reikalu pasiteiravus kompetetingose įstaigose teko sužinoti, kad kalinių pasikeitimas su Lenkija laikomas neaktualiu, nes Lenkijos piliečiai Lietuvos kalėjimuose laikomi tik keturi.“

Norima pagerinti susisiekimas su Lenkija.

Tarp Lietuvos ir Lenkijos geležinkelių atstovų pasitarimai, kurie Kaune tęsėsi kelias dienas pasibaigė. Tartasi dėl tvarkraščio pertvarkymo. Susitarta, kad traukinys iš Varšuvos į Kauną atvažiuos apie 5 minutes anksčiau ir iš Kauno išvažiuos apie 22 minutes vėliau. Taip pat iš Vilniaus atvažiuos anksčiau. Traukinių važiavimas bus pagreitintas nuo tada, kai visi traukiniai pradės važinėti pagal rudens tvarkraštį.

Klaipėdoje statomas didelis fabrikas.

Žemės bankas Klaipėdoje apsiėmė „Žuvies“ b-vei pastatyti didelį žuvies apdirbimo fabriką. Dabar Klaipėdoje esantieji „Žuvies“ b-vės šaldytuvai bus atitinkamai praplėsti ir patobulinti o naujai statomam fabrike bus įrengtas didelis konservų skyrius. Pastačius tą fabriką ir pradėjus jam veikti, numatoma suvaržyti konservuotos žuvies įvežimą.

Vien fabriko statyba be vidaus įrengimų atsieis apie 425 tûkst. Lt.

I Rusiją išvežama daug odos.

Per šių metų pirmuosius septynis mėnesius į užsienį išvežta 172 tonos kietos odos padams, už kurią gauta 902.000 Lt. Pernai per tą patį laiką išvežta tik 40 tonų už 270.00 Lt. Visa šios rûšies oda išvežta į Sovietų Rusiją.

Šiemet ûkininkai perka daugiau mašinų.

Suskaityta, kad tik Lietûkis šiemet pardavė 1.400 grėbiamųjų 1.000 šienapiûvių, 250 javapiûvių, 1.000 kuliamųjų mašinų, 200 garo variklių ir k. Kuliamų jų mašinų paklausa ir dabar ne maža. Apskritai, šiemet ûkininkai kaimą, ypač Šiaurės Lietuvoj ir Suvalkų krašte gerokai sumotorino.

Lenkai ir turkai nori Lietuvoje pirkti arklių.

Turkų atatinkamos įstaigos kreipės į Lietuvos Užs. reik. ministerijos Ekonominį dep-tą prašydamos informacijų, ar jie galėtų Lietuvoje gauti pirktis arklių kavalerijos reikalams. Užtinkančius kavalerijai arklius turkai mokėsią ligi tûkstančio lt.

Vienas klaipėdiškis prekybininkas neseniai sugrįžo iš Varšuvos. Ten į jį kreipėsi Lenkų pirkliai klausdami, ar jie negalėtų Lietuvoj gauti nusipirkti 300 — 500 arklių.

Steigiama naujo tipo žemės ûkio mokykla.

Ligi šiol Žemės Ûkio Ministerijos laikomas žemesniąsias žemės ûkio mokyklas lankydami ûkininkų vaikai daugiausia buvo mokomi teorijos. Praktikos darbų jie turėdavo labai nedaug ir grįžę iš mokyklos į savo ûkius labai dažnai negalėdavo gerai prisiminti kaip tas ar kitas darbas buvo atliekamas mokyklos ûkyje. Žemės Ûkio Ministerija įžiûrėjusi, kad nemokėjimas praktikos darbų gyvenime mokyklą baigusiems vaikams atsiliepia neigiamai, — nutarė nuo būsimo rudens Gruzdžiuose įsteigti naujo tipo mokyklą.

Šioje mokykloje mokslas prasidės nuo rugsėjo mėn. galo ir pirmaisiais mokslo metais truks ligi balandžio 1 d. Toliau teorijos pamokos nutrauktos ligi rudens ir mokiniai turės atlikti mokyklos pavyzdiniame ûkyje visus darbus laukuose, tvartuose, sode, daržuose ir t. t. Nuo ateinančių metų rudens mokiniai vėl bus mokomi teorijos ir jau sekančių metų pavasarį bus paleisti. Vadinasi, šio naujo tipo mokykloje mokiniai bus mokomi teorijos ir praktikos. Visas mokslas truks ne dvejus, kaip ligi šiol, bet pusantrų metų. Į mokyklą priimami tik berniukai nuo 16 ligi 25 metų amžiaus, baigę šešių skyrių pradžios mokyklą. Už mokslą nemokama. Prie mokyklos yra ibendrabutis ir valgykla, kurioje valgis atsieis mėnesiui nuo 20 ligi 25 Lt.

Aviacijos diena Klaipėdoje.

Rugp. 21 d. Klaipėdoj įvyko aviacijos diena.

Programoje, kuri buvo gana įvairi ir plati, dalyvavo LAK ir karo aviacijos lėktuvai. Buvo pademonstruotas autožyras, karo lėktuvai, karo lėktuvų kautynės ore, aukštasis pilotažas, išvelkamasis skridimas sklandytuvu, šaudymas iš zenitinių patrankų, akrobatinis skridimas ir t. t. Pagaliau, programą užbaigė du parašiutistai iš aukštai skrendančio lėktuvo iššokę su parašiutais ir nusileidę netoliausiai nuo žiûrovų.

Iš žiûrovų tarpo buvo labai daug norinčių paskraidyti, tačiau jų tik maža dalis tegalėjo būti patenkinta. Paprastas skridimas kainavo 15 litų, skridimas su figûromis — 25 litai. Daug norinčių atsirado paskraidyti ir su figûromis.

Plungėje prašo isteigti valst. gimnaziją.

Švietimo m-joje lankėsi Plungės progimnazijos tėvų komiteto delegacija. Delegacija prašė, kad Švietimo m-ja Plungėje įsteigtų pilną valstybinę gimnaziją ir nuo šių mokslo metų pradžios jau atidarytų septintąją klasę. Ligšiol Plungėje veikė valstybinė progimnazija ir tėvų komiteto išlaikomos 5 ir 6 klasės. Jei Švietimo ministerija nesutiktų įsteigti valstybinės gimnazijos ir ją išlaikyti valstybės lėšomis, tai bus prašyta leisti bent tėvų komiteto lėšomis išlaikomą gimnazijos 7 kl. atidaryti, nes plungiškiams yra nepatogu savo vaikus siųsti į toliau esančias valstybines gimnazijas.

Manoma, kad jos prašymas bus palankiai priimtas ir 300 plungiškių moksleivių valstybinės gimnazijos sulauks.

Daug norinčių vykti į Vilnių.

Lietuvos spauda praneša, kad į Turizmo Draugiją Kaune nuolat įvairûs asmenys kreipiasi telefonu, laiškais ir užėję teiraujasi, ar ji neruošianti ekskursijos į Vilnių. Į Vilnių nuvykti norinčių skaičius, atsižvelgiant į pasiteiravimus, yra labai didelis.

Žinios-žinelės iš Lietuvos.

— Kaune rugpiûčio mėn. 17 dieną atidaryta tarptautinė geležinkelių konferencija, kurioje aptariami susisiekimo tarifų išlyginimai tarp Sov. Rusijos ir Vidurinės Europos, per Lietuvą ir Lenkiją.

— Kaune lankėsi du žymûs Dancigo žurnalistai — Dancigo žurnalistų sąjungos pirmininkas Vilhelmas Zarske ir Dancigo senato spaudos viršininkas Karlas Fuksas. Jie įėjo į pažintis su Lietuvos žurnalistų sąjunga ir domėjosi Lietuvos gyvenimu.

— Ateinančiais metais Argentinos sostinėje Buenos Aires mieste įvyks tarptautinis pašto kongresas. Į kongresą pakviesta ir Lietuva, kuri pasiųs savo pašto atstovus.

— Atidaromos šį rudenį Veterinarijos Akademijos rektoriumi paskirtas Veterinarijos departamento direktorius Dr. St. Jankauskas.

— Amerikietis lakûnas Pov. Šaltenis, kuris atvežė Šaulių Sąjungai amerikiečių padovanotą lėktuvą, žada ilgiau paviešėti Lietuvoje, čia susipažinti su Lietuvos aviacija ir sklandymu; taip pat jis nori aplankyti Vilniaus kraštą.

— Panevėžio viščiukų perinimo stotis šiemet jau išperino ir išpardavė ûkininkams virš 100.000 veislinių viščiukų.

— Lietuvos vyriausybei skirta komisija tyrinėja sąlygas, kokiomis kainomis šiemet bus galima supirkinėti iš ûkininkų javus. Dėl gero derliaus, pasaulinėje rinkoje javų kainos krinta ir tančios ir dar gali labiau kristi. Taigi ir Lietuvos ûkininkams teks pasitenkinti žemesnėmis kainomis.

— Kaune lankėsi Varšuvos burmistras Stažinskis. Jis padarė vizitą Kauno burmistrui Merkiui ir susipažino su Kauno miestu.

— Paskutiniu metu Kaune lankėsi Varšuvos burmistras Staržynskis, kuris yra parašęs ir išleidęs knygą apie Lietuvos ûkį

Alex Munthe.

Daktaras iš San Michele.

(Fragmentas iš knygos „San Michele Knyga“)

(Tąsa iš 38 nr.)

PACIENTAI.

Štai ką markizienė mane prašo Jus paklausti, ar tatai negali baigtis količiu; ar nebûtumėte toks malonus jam ko nors prirašyti; ji įsitikinusi, kad Jus čia geriau suprasite, negu bet kas kitas.“

Markizienė beveik sakė tiesą, nes žmonės mane jau pradėjo laikyti geru šunų gydytoju, tačiau tada dar nebuvau pasiekęs aukštos šunų gydytojo konsultanto padėties, kurią užėmiau vėliau savo pacientų šunų bičiulių tarpe. Žinojau, kad nuomonės apie mano, kaipo sau lygių gydytojo, nuopelnus nebuvo vienodos, tačiau drįstu tvirtinti, kad mano reputacija, kaip šunų gydytojo, niekieno niekumet nebuvo rimtai puolama. Nėsu toks išdidus ir nebandysiu neigti, kad šitai, be abejo, ir nuo to priklausė, kad šioje mano profesijos šakoje maža buvo profesinio pavydo, kurio daugiau, negu reikia pajusdavau kitose šakose, prašau manimi tikėti.

Norint tapti geru šunų gydytoju, būtinai reikia juos mylėti, bet taip pat būtinai reikia juos suprasti; tas pats liečia ir žmones, tik tas skirtumas, kad lengviau suprasti šunį, negu žmogų, o ypač jį mylėti. Niekados neužmirškite, kad vieno šuns galvosena visiškai skiriasi nuo kito šuns galvosenos. Gyvas gudrumas, kuris verda žvaliose foksterjero akyse, rodo visiškai skirtingą protinį veiklumą, negu šviesi išmintis, spindinti ramiose senbernaro ar seno aviganio akyse. Šuns inteligencija yra priežodiška, bet kiekviename ji įvairiais laipsniais pasireiškia, pastebimai jau šuniukuose, kurie vos praplėšia akis. Yra net kvailų šunų, bet daug mažesne proporcija, nei žmonių tarpe. Apskritai imant, šunį suprasti ir skaityti jo mintis lengva. Šuo nieko negali paslėpti, negali apgauti, negali meluoti, kadangi negali kalbėti. Šuo teisuolis. Jis atviros ir taurios prigimties. Jei išimtinais atvejais pastebi šunyje kokių pavel dimų ydų pėdsakų, gautų iš savo laukinių protėvių, kuriems reikėjo griebtis gudrumo kovoje dėl būvio, tos dėmės išdils, ligtik patyrimas jį išmokys, kad jis gali pasikliauti atviru ir teisingu elgesiu iš mûsų pusės. Jei šios būdo ydos pasiliktų šunyje, su kuriuo gerai elgiasi, (tokie atsitikimai labai reti), tas šuo nėra normalus, jis turi „moral insanity“, ir jį reikia be skausmo nužudyti. Šuo linksmai priima savo šeimininko valdžią, laiko jo sprendimus galutiniais, bet, priešingai tam, negu dažnai mano šunų bičiuliai, jis savęs nelaiko vergu. Jo pasidavimas yra laisvas, ir jis tikisi, kad bus gerbiamos jo mažos asmeninės teisės. Jis žiûri į savo šeimininką, kaip į savo karalių, beveik kaip į savo dievą, jis sutinka, kad jo dievas, jei reikia, būtų griežtas, bet jis laukia iš jo teisingumo. Jis žino, kad jo dievas gali skaityti jo mintis, ir žino, kad tuščias yra darbas jas slėpti. Ar gali jis skaityti savo dievo mintis? Žinoma gali. „Society for Psychical Research“ gali sakyti, kas jai patinka, tačiau telepatija žmonių tarpe dar nėra įrodyta, tuo tarpu, kai telepatija tarp šuns ir žmogaus yra daug kartų nustatyta. Šuo gali skaityti savo šeimininko mintis, suprasti įvairius jo sielos stovius ir numatyti jo sprendimus. Instiktas jam pasako, kad jis yra nepageidaujamas; jis ištisas valandas ramiai guli, kai jo karalius sunkiai dirba, kaip dažnai dirba karaliai, arba kaip jie turėtų dirbti. Bet kai jo karalius nusiminęs ir susirûpinęs, jis žino, kad jo valanda yra atėjusi: tada jis tyliai prie jo prisliaužia ir padeda jam ant kelių galvą. „Nesikankink, tai kas, kad jie visi tave pametė, aš tau atstosiu tavo bičiulius ir kausiuos su visais tavo priešais, aš tam ir esu. Eikš, eiva pasivaikščioti ir viską užmirškiva.“

(Bus daugiau).

Rasizmas Vokietijoje ir Italijoje.

Vokietija ir Italija yra totalinės valstybės, kur visas gyvenimas ligi mažiausių smulkmenų yra, kaip hitlerininkai sako, sugleichšaltuotas arba išlygintas pagal nurodymus iš viršaus. Jei gu kitur, sakysime, mokslas yra visai laisvas, tai Vokietijoje ir Italijoje mokslas ir filosofija, ne kalbant apie meną, turi būti toks, kokio nori hitlerizmas ar fašizmas. Turi skelbti tokias „tiesas", kokias įsakoma skelbti.

Imkime nors ir rasizmo klausimą. Rasės klausimas moksle yra aktualus, ir daugelis mokslininkų jį tyrinėja. Tačiau tyrinėdami, stengiasi nešališkai ištirti visokių rasių savybes, išaiškinti rasių atsiradimo priežastis ir panašiai. Tuo tarpu Vokietijoje rasizmas yra tapęs visos hitlerizmo politikos pagrindu. Ten jis yra pasidaręs tam tikra religija ir filosofija, kuri yra persunkusi visą gyvenimą.

Kokia yra vokiškojo rasizmo filosofija? Šitoji filosofija skelbia, kad ne visos žmonių rasės esančios lygiai vertingos. Hitlerininku nuomone tik baltoji rasė esanti vertingiausia. Iš tos baltosios rasės, kuri vadinama arijų rase, germanai esą vertingiausi, o iš germanų vertingiausi esą vokiečiai.

Nors iš tikro rasių nelygybės teoriją pirmiausia sukūrė ne vokiečių mokslininkai (šiai teorijai pradžią davė antro 19 šimt. pusėj prancūzų mokslininkas Gobineau), tačiau vokiečiai ją pasisavino ir pasidarė savotiškas išvadas.

Gobineau rasizmo teorija pats pirmas vokiečiams pritaikė praėjusio šimtmečio pabaigoje vokietis Ryšardas Vagneris, kuris ypatingai pasisakė prieš semitų rasę. Vadinasi, jis yra davęs Vokietijoje pradžią antisemitizmui. Daugiausia didybės įskiepijo vokiečiams suvokietėjęs anglas H. S. Čemberleinas, miręs 1927 m. Jisai, būtent, iš rasizmo teorijos padarė Vokietijoje tam tikrą religiją, kuri ypač dabar smarkiai Vokietijoje pasireiškia.

Taigi šitaip supratę rasizmą, vokiečiai laiko save išrinktąja tauta, kuriai lemta esą vadovauti menkavertėms tautoms. Tiesa sakant, jau ir seniau vokiečiai laikė save išrinktąja arba kaip jie patys sakėsi, Herrenvolk t. y. viešpataujančia tauta. Pradėjus gi hitlerininkams valdyti, vokiečių didybės manija dar labiau išbujojo. Šiandie hitlerininkai neslepia savo norų užvaldyti visas žemiau menkesnės vertės tautas.

Rasizmu paremtas Vokiečių nacionalizmas yra labai kraštutinis. Kadangi pati rasė yra zoologinis reiškinys, tai ir vokiečių nacionalizmas yra vadinamas zoologiniu, atseit, gyvuliniu nacionalizmu. Tokio nacionalizmo žymių pasitaiko ir kur kitur, bet vis dėlto dar ne taip stipriai, kaip Vokietijoje, kur šis nacionalizmas yra suvalstybintas. Visa politika — tiek vidaus, tiek užsienio — yra smarkiai persunkta tuo kraštutiniu nacionalizmu kuris, valstybės viduje siekia sunaikinti viską, kas tik kuo nors skiriasi nuo viešpataujančios tautos. Sakysime, tautinėms mažumoms tokiose valstybėse yra tikras pragaras. Tokios kraštutinio nacionalizmo valstybės nesiskaito su jokia tiese.

Tarptautiniuose santykiuose kraštutinis nacionalizmas taip pat neveda į tautų sugyvenimą, nes jis skelbia kitų tautų nesugyvenimą, nes jis skelbia kitų tautų neapykantą. Tokios valstybės, pav. kad ir ta pati Vokietija, yra labai imperialistiškai nusiteikusios. O imperialistiniai siekimai veda tiktai prie karo.

Hitlerinės Vokietijos pėdomis pasekė ir Italija. Tiesą sakant, kraštutinis nacionalizmas Italijoje jau seniau buvo skelbiamas, bet aiškiai suformuluotos rasizmo teorijos dar ligi šiol vis nebuvo. Bent oficialiai ji nebuvo skelbiama. Praėjusio mėn. 14 dieną ir Italijoje buvo oficialiai paskelbta rasizmo teorija.

Kadangi kraštutinis nacionalizmas, o ypač rasizmas yra priešingi Katalitų Bažnyčios mokslui, tai ryšium su oficialiai paskelbta rasizmo teorija Italijoje pareiškė šiuo reikalu savo nuomonę ir Bažnyčios galva — popiežius. Tiesą sakant, paskutiniais laikais popiežius nekartą savo kalbose nurodinėjo kraštutinio nacionalizmo ir rasizmo kenksmingumą, bet praėjusio mėn. 29 dieną pasakytoje Tikėjimo Platinimo kolegijos, auklėtiniams kalboje popiežius visu griežtumu pasmerkė rasizmą. Kalbėdamas apie Italijoje paskelbtą rasizmo teoriją, popiežius nurodė, kad Musolinis ją esąs pasiskolinęs iš hitlerinės Vokietijos. Popiežius pabrėžė, kad Bažnyčia pripažįstanti tiktai vieną rasę, o tą rasę sudarą visi žmonės, atseit, žmogiš koji rasė. Kitokių rasių nesą ir negali būti. O skelbiamos Vokietijoje ir Italijoje rasizmo pažiūros esančios žmonijai labai kenksmingos.

Popiežiaus kalba garsiu aidu atsiliepė visame pasaulyje. Prancūzų spauda popiežiaus kalbą išaiškino teigiamai, pasmerkdama tuo pačiu rasizmo teoriją. Tuo tarpu vokiečių spauda labai griežtai pasisakė prieš popiežiaus kalbą, ragindama Italijos fašistus nieko nepaisant vykdyti gyveniman paskelbtąją rasizmo teoriją. Gindama rasizmo teoriją, vokiečių spauda pabrėžė kaip tik Katalikų Bažnyčios visuotinumo kenksmingumą.

Pačioje Italijoje rasizmo klausimu dabar labai daug spaudoje rašoma. Tarp kitko fašistinė spauda pabrėžia, kad Italijoje paskelbtoji rasizmo teorija netu rinti nieko bendro su Vokietijos rasizmu. Fašistinis rasizmas esąs tik biologinis rasizmas. Vadinas, fašistai nežiūri į rasizmą, kaip į kokią religiją, nesiekia sudaryti iš jos savotiškos filosofijos, kaip Vokietijoje, bet stengiasi tik apsaugoti italų rasės, atseit, italų kraujo grynumą. Ar taip iš tikrųjų bus, labai abejotina. Greičiausia, laikui bėgant, ir fašistinis rasizmas pavirs tokia pačia religija ir filosofija, kaip yra įvykę Vokietijoje. Spėjama, kad tarp Bažnyčios ir fašizmo galėsią dėl rasizmo kilti visokių nesusipratimų, juo labiau, kad pats Musolinis pareiškė, kad fašistai stengsiąsi vykdyti gyveniman rasizmo teoriją, į nieką neatsižvelgdami.

A.

Fabrica de Cigarros "SUDAN"

SIUVAMOS MAŠINOS VERTINGOS DOVANOS

ČEKIAI NUO 50$000 IKI 500$000

RŪKYTOJAMS PUIKIŲJŲ CIGARIEČIŲ

FULGOR

Premijų Sąrašas Nr. 54

1938 m. rugsėjo 1 -- 15 d. laikot.

MĖLYNIEJI KUPONAI SERIJA „F"

Nr. 8001 iki 8005 — 5 Siuvamos mašinos su 5 stalč. žinomos markės „Italia"
„ 8006 „ 8020 — 15 Pusiau kristalinių indų rinkiniai iš 61 št
„ 8021 „ 8100 — 80 buteliukų «Agua de Colonia»
„ 8101 „ 8110 — 10 čekių po 200$000
„ 8111 „ 8200 — 90 gražių vokiškų uždegamų mašin.
„ 8201 „ 8300 — 100 čekių po 20$000
„ 8301 „ 8400 — 100 gražių elektrinių prosų «Byington &
„ 8401 „ 8600 — 200 servizų kavai su 6 puod.
„ 8601 „ 8700 — 100 1/2 gražių lėkščių
„ 8701 „ 8800 — 100 dėžučių geriausios pudros
„ 8801 „ 9000 — 200 čekių po 10$000
„ 9001 „ 9100 — 100 gražių fantaz. portsigarų
„ 9201 „ 9200 — 100 gražių paveikslų aliej. daž.
„ 9201 „ 9400 — 200 kišeninių peiliukų
„ 9401 „ 9500 — 100 rinkinių Gilette barzdai skusti
„ 9501 „ 9550 — 50 čekių po 30$000
„ 9551 „ 9600 — 50 gražių metalinių dėželių pudrai
„ 9601 „ 9700 — 100 geriausių šepečių rūbams
„ 9701 „ 9800 — 100 aliumininių indų pienui
„ 9801 „ 9900 — 100 parkerių su auksine plunksna
„ 9901 „ 9950 — 50 rinkinių kavai iš 9 puodukų
„ 9951 „ 9980 — 30 puikiausių šveicariškų laikrodžių „Orator" su 15 rub.
„ 9981 „ 9990 — 10 čekių po 50$000
„ 9991 „ 9996 — 8 čekiai po 100$000
„ 9999 „ 1000 — 2 čekiai po 500$000

FULGOR

VISADA BUVO IR YRA GERIAUSIOS CIGARIETĖS

DIDŽIAUSIAS DOVANŲ PASKIRSTYMAS RŪKYTOJAMS.

São Paulo 1938 m. rugsėjo 15 d.

FABRICA DE CIGARROS SUDAN.

Sovietai apie vokiečių pavojų.

Komentuodamas Čekoslovakijos įvykius, Maskvoje leidžiamas prancūzų kalba laikraštis „Journal de Mascou", tarp kitko, rašo: „Tuos du tris mėnesius, per kuriuos buvo vedami pasitarimai Vokietija panaudoja pasirengti naujiems puolimams prieš Čekoslovakijos nepriklausomybę, o tuo pačiu — ir prieš Europos taiką. Tuo metu Europos spaudoje buvo paskleista įvairiausių iliuzijų, kad, esą, Vokietija atsisakiusi nuo minties sunaikinti Čekoslovakijos nepriklausomybę ir trokšta sustiprinti taiką Europoje. Toms iliuzijoms paskleisti nemažai prisidėjo anglai, padarę stiprų spaudimą Čekoslovakijai ir paremę Vokietijos sieki mus, siekdami Prancūziją įvelti į pavojingą politiką. Vokietijos žaidimas Čekoslovakijos klausimuose taip pat parodė, kaip vokiečiai garbina vadinamąjį anglų „tarpininkavimą". Nė vienos minutės Berlynas į anglų tarpininkavimą nežiūrėjo kaip į priemonę kompromisui pasiekti ir kaip į paramą išspręsti klausimus iš esmės. Vokietija anglų tarpininkavime įžiūrėjo ir įžiūri vien tik būdą savo planams įvykdyti. Esant tokioms aplinkybėms yra visai naturalu, kad ir Runcimano misijoje Vokietija įžiūri ne priemonę pasitarimams privesti prie galo o priemonių būdą jiems sabotuoti tokia forma, kokia tatai yra palankiausia Vokietijai. Dabar, kada Henleino šalininkai pasitarimus faktiškai jau nutraukė, Berlynas, kaip atrodo tikisi, kad lordo Runcimano misija patarnausianti arba greitam Vokietijos užpuolikiškų siekimų išsiplėtojimui, arba kad anglai, kaip tarpininkai, suformuluos tokių pasiūlymų, kurie atitiks nelemtus Vokietijos siekimus".

Toliau laikraštis pažymi, kad pasaulis atsidūrė prieš faktą karinės mobilizacijos pačiame Europos žemyno centre. Esą, Vokietija, visų pirma, siekianti įbauginti Londoną, Paryžių ir Prahą. Pasak laikraščio, visas reikalas galįs pasibaigti ne vien tik pabauginimu, ir kaip tik dėl to visos suinteresuotos valstybės turėtų imtis atitinkamų priemonių užkirsti kelią galimiems apgailėtiniems įvykiams.

Žalia geležis - mėlynas varis.

Pagaliau yra pavykę tiesiog dažyti metalus taip, kaip dažomos tekstilės medžiagos; naujas dažymo būdas yra daug praktiškesnis ir tobulesnis už iki šiol naudotąjį laku dažymą.

Metalai yra vertinami ne vien tik dėl jų tvirtumo, atsparumo. Jų lygus, trinčiai ir aukštoms temperatūroms atsparus paviršius turi didelių techniškų privalumų. Tačiau visi žinome, jog oro įtakoje daugumos metalų paviršius tamsėja ir nepalankiose sąlygose gali net pradėti rūdyti Lakas ir dažai vėlgi sumažina vertingus gryno metalo paviršiaus privalumus. Metalo paviršiaus nikeliavimas bei chromavimas reikalauja medžiagų, kurios ir kitur gali būti sunaudotos. Todėl jau nuo seno bandyta surasti būdų dažyti metalą masėje, — nes tik chemiškai susijungę su metalu dažai yra patvarūs ir nedaro negeistinos įtakos į jo paviršių. Šitoks metalų dažymo būdas buvo atrastas ėmus nuodugniai tyrinėti rūdijimo procesą.

Dr. M. Barmak

«Santa Casa» ligoninės Chirurgijos Daktaras.

Bendra klinika ir chirurgija Vias urinarias.

Tratamento das ulceras de estomago e duodeno.

KUNSULTORIJA:

Rua Tres Rios, 381 nuo 4 iki 6,30 val. vak. Gyvenamoji vieta: rua da Graça, 193.

Tel. 5-5843.

VISI SKAITO TIK SENIAUSIĄ IR DIDŽIAUSIA PIETŲ AMERIKOS LAIKRAŠTĮ „LIETUVIS"

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia)

Telf. 4-0316

Vidujinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinika Visiškas genorejos išgydymas per 10—15 dienų su garantija. Konsultorija atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Norėdami apsaugoti savo akių sveikatą nešiokite AKINIUS

Moderniški akiniai

Pigiausiomis kainomis gaunami pas diplomuotą optica FOTOPAN

Avenida São João, 340

Lietuviams, atėjusiems su šiuo skelbimu duodame specialią 10% nnolaidą.
Taip pat turime dideli foto apar. pasirinkimą. Ir viskas fotografijai.

Vietos lietuvių gyvenimas.

SPORTININKŲ PRIĖMIMAS.

„Lithuanijos" centro valdyba praeitą šeštadienį surengė grįžusiems iš Lietuvos sportininkams J. Vasiliauskui, St. Žičkui ir V. Pakalniui priėmimą. Priėmimas buvo suruoštas Lietuvių Namuose. Priėmime dalyvavo apie 40 žmonių, daugiausia sportininkų.

Centro valdybos pirmininkas L. Gaigalas pasveikino grįžusius sportininkus ir padėkejo jiems už sekmingą ir gražų „Lithuanijos" ir Brazilijos lietuvių sportininkų atstovavimą Tautinėje Olimpijadoje. Sportininkų vadovas J. Vasiliauskas plačiai papasakojo apie Lietuvos Tautinę Olimpijadą ir apie tėvynėje patirtus įspūdžius. Dar kalbėjo sportininkas V. Pakalnis, kuris pažymėjo, kad Lietuva juos taip sužavėjusi, jog jie niekad neužmirš pergyventų įspūdžių. Abudu sportininkai taip pat papasakojo apie savo pasiektus rezultatus. Abiejų sportininkų kalbos buvo palydėtos karštais plojimais. Visiems trims mūsų sportininkams, o ypatingai Stepui Žičkui, buvo sukeltos triukšmingos ovacijos.

Dar kalbėjo J. Januškis, S. Bakšys, V. Eidrigevičius ir A. Majus. Visi kalbėtojai labai džiaugėsi mūsų sportininkais ir linkėjo jiems laimingai grįžus dar su didesniu pasišventimu dirbti „Lithuanijoje" mūsų tautos garbei ir kolonijos labui.

Priėmimas praėjo labai gražioje ir jaukioje nuotaikoje. Visi sportininkai pasiryžo smarkiai pagyvinti „Lithuanijos" veikimą. Išsiskirstė visi kupini naujo pasiryžimo dirbti kultūros darbą.

Sportininkas.

„RYTO" VAKARAS.

Lietuvių meno Megėjų Ratelis „Rytas" praeitą šeštadienį surengė vakarą „Luso Brasileiro" salėje, ant rua da Graça, 608. Programoje buvo suvaidinta operetė „Tamyla". Ši operietė buvo vaidinama antrą karta. Šiuo kartu suvaidinti pasisekė geriau, kaip pirmą kartą. Publikos buvo pilna salė. Programai pasibaigus buvo šokiai iki 4 val. vyto. Vakaras praėjo gražiai ir tvarkingai.

GRĮŽO IŠ LIETUVOS MOKYTOJA L. MAJIENĖ.

Šį penktadienį, rugsėjo 23 dieną laivu „Monte Rosa" grįžo iš Lietuvos Vytauto Didžiojo lietuvių mokyklos vedėja p. L. Majienė. Santos uoste p. Majienę pasitiko p. A. Majus ir dar keletas artimesniųjų pažįstamų.

Teko patirti, kad Lietuvių Moterų Draugija šį sekmadienį ruošia p. Majienei priėmimą.

DULR PIRMININKAS APLANKĖ KOLONIJĄ „VARPA".

Šiomis dienomis DULR Pirmininkas p. R. Skipitis, kartu su Konsulato sekretorium p. J. Čiuvinsku aplankė latvių koloniją „Varpą". Kolonijoje „Varpa" ir jos apylinkėse gyvena nemaža lietuvių kolonistų ir žemės ūkio darbininkų.

ĮDOMUS MENININKAS LIETUVIS ADOMAS TRUMPIS.

Belem — Agua Rasa priemestyje, Rua Francisco Pacheco, 13 gyvena 84 m. amž. senukas, bemokslis, lietuvis A. Trumpis. Brazilijon jis atvažiavęs 1927 m. Jo įgimta specialybė: Kryžiai ir statulos. Kryžius jis padaro labai meniškus. Jau ne viena São Paulo bažnyčia turi savo Didžiajam altoriuje jo darbo kryžių. Daro visokių: didelius ir mažus. Statulos irgi neblogos. Nežiūrint jo gausingų metų, dirba daug. Per savaitę lengvai padaręs didelį kryžių. Paskutiniuoju laiku labai susidomėjo jo kūriniais be nediktiniai kunigai. Nupirko net keletą kryžių ir užsakė daugiau. Užsakė taipogi ir keletą Šv. Benedicto statulų.

Taipogi, sakosi mokąs ir tapyti ant drobės.

Jalinskaitis.

VEDĖ MŪSŲ KORESPONDENTAS.

Mūsų laikraščio koresponpentas p. Stasys Šabonas rugsėjo 10 dieną vedė su portugalų tautybės panele Vanda Margarida de Souza.

P. St. Šabonas yra jaunas vyras 28 metų amžiaus, ilgametis „Lietuvio" skaitytojas, korespondentas ir susipratęs tautietis.

St. Šabonas mums rašo ir apgailestauja, kad dėl lietuvaičių stokos tolimoje provincijoje buvo priverstas apsivesti su svetimtaute, tačiau sakosi, kad iki gyvas būsiąs ištikimas lietuvis ir savo tautybės niekad neišsiža dėsiąs. Taip pat pasižada niekad nesiskirti su «Lietuviu», būti nuolatiniu jo skaitytoju ir ko respondentu.

Šia proga linkime mūsų korespondentui didžiausios laimės ir gražaus šeimyninio sugyvenimo.

IŠLEIS EILĖRAŠČIŲ KNYGĄ.

Poetas Kostas Činčikas-Lietuvis (Vilnietis) ruošia spaudai savo eilėraščių knygą „Velniai Rojuje". Poetas K. Činčikas eilėraščių knygą mano išleisti savo lėšomis ir išplatinti Brazilijos lietuvių tarpe. Knyga bus greitu laiku atiduota į spaudą.

K-as.

DAININININKAS TELESFOKAS MAŽEIKA S. PAULY.

Su Rio de Janeiro Teatro Municipal Opera į S. Paulo atvyko žinomas mūsų dainininkas Telesforas Mažeika, kuris dabar dainuoja operos chore. T. Mažeika pirmoj eilėj dainuos operoje „Mefistofelis", kuri šiomis dienomis statoma S. Paulo Municipal teatre.

Dainininkas T. Mažeika dabar Rio de Janeiro gerai įsitaisęs, gauna gana gerą atlyginimą ir nuolat dirba valstybinėje Rio de Janeiro operoje.

Dainininkas T. Mažeika pasku tiniu laiku žymiai pataisė savo balsą ir dabar skaitosi rimtu dainininku. S. Pauly T. Mažeika išbus ilgesnį laiką ir vėliau kartu su opera grįž atgal į Rio de Janeiro.

Rep.

PASVEIKINIMAS DARBININKAMS.

Mes gyvename šioj žemėj,
Mieloj žemėj Lietuvos —
Kai skausmai jai širdį vėrė
Mes kovojome dėl jos.

Aimanavome vergijoj,
Amžius jungą vilkdami,
Ir dabar naujai atgimę
Džiaugiamės ateitimi.

Rūkata fabrikai, dirbtuvės —
Lietuvai miegot gana!
Pasikelk, brangus lietuvi,
Į kūrybą su daina.

Pasikelk ir tarki žodį —
Naują, skliding vilties
Šviesų kelią dienos rodo
Dėl tėvynės ateities.

Laisvės, laimės mes ieškojom
Kūrėm tautai buitį naują
Jai jaunystę paaukojom
Darbą, prakaitą ir kraują.

Nes mes matom — mes padarėm
Lietuva— kūryba mūsų!
Dirbam fabrikuos ir ariam
Žinom — dirbdami nežūsim.

Tik drąsiau pirmyn — nebaisios
Jokios audros, jokie vėjai.
Sveiki mieli darbininkai
Lietuvos naujos kūrėjai!

LIETUVIAI!

Nelaukite iki paskutinių dienų ir pasiskubinkite legalizuotis. Istatymas Nr. 406 reikalauja, kad jūs ir visi svetimšaliai Brazilijoj registruotųsi ir išsiimtų specialę „CARTEIRA DE IDENTIDADE"

A Informadora

Suteiks jums reikalingų žinių ir sutvarkys visus jūsų legalizacijos reikalus.
Predio Piratininga, rua João Bricola, 10 2-o andar, sala 227. Kreiptis nuo 13 iki 18 val.

KAS TURITE ĮRIŠIMUI KNYGŲ

kreipkitės pas Kostantą Činčiką rua Taquary, 63 (Mokoje).
Knygų įrišimo specialistas. Atlieka darbą greitai, sąžiningai ir daug pigiau negu kitur.

PUSANTRO MILIJONO ŽMONIŲ BE PASTOGĖS.

Laikraščiai praneša, kad Geltonosios upės paskutinieji potvyniai Kinijoje padarė tiek daug nuostolių, jog apie pusantro milijono kiniečių liko be pastogės. Potvynio paliestose srityse viešpatauja baisus vargas ir skurdas Potvyniai padarė nuostolių už 50 su viršum milijonų dolerių.

VOKIETIJA SMARKIAI STIPRINA SIENAS.

Vieno didžiulio Europos dienraščio korespondentas paskelbė kad Vokietija Čekoslovakijos pasienyje daro milžiniškas fortifikacijas. Prie sienų stiprinimo darbų dirba kelios dešimtys tūkstančių darbininkų. Statomi moderniški sustiprinimai iš betono ir plieno.

Vokietija smarkiai stiprinasi ir Prancūzijos pasieniuose.

TIK «LIETUVĮ» SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI.

SPORTAS

STALO TENISO TURNYRAS.

Numatyta spalių mėnesį surengti stalo teniso (ping-pong) turnyras kuriame rungsis Sporto s-gos „Lithuania" visų penkių skyrių žaidėjai. Tikslią šio turnyro datą ir vietą pranešime vėliau, kai paaiškės dalyvių skaičius.

IR MOTERYS PRADĖS SPORTUOTI.

Pas mus visą laiką sportuodavo vyrai, gi moterys likdavo toliau — buvo tik pasyviomis stebėtojomis. Paskutiniu laiku, pradėjus sąjungoj galvoti apie naujų sekcijų steigimą (plaukymo, meno ir kt.) daug moterų yra pareiškusios norą stoti į «Lithuanią» narėmis. Tai sveikintinas reiškinys, kad ir jos pradeda suprasti sporto reikšmę.

Jeraminiokas.

LITHUANIEČIAI — BOKSININKAI.

Sporto s-gos «Lithuania» Bom Retiro skyriaus boksininkai Ig. Žiedas ir Vl. Markevičius kasdien lanko treningus: ruošiasi greitu laiku pasirodyti viešose rungtynėse, kurios įvyks Santos mieste. Abudu savo svoriuose yra neblogi boksininkai ir tikisi laimėti.

P. D. N. „LITHUANIA"—„FLORDO MAR F. C." 1 : 1.

Praeitą sekmadienį Parque das Nações lithuaniečiai rungėsi su gana stipriu brazilų futbolo klubu. Rungtynės baigėsi lygiomis 1 : 1. Pats žaidimas visą laiką buvo labai gyvas ir įdomus — lietuviai padiktuotą brazilų tempą atlaikė iki pat rungtynių pabaigos. Šį kartą gavosi įspūdis, kad pirmoji komanda yra jau gana stiprus vienetas. Antroji komanda išlošė 2 : 0. Ši komanda turi neblogą vartininką K. Vaitkevičių, kuris labai vikriai sulaiko stiprius priešo smūgius.

9. IX. skyriaus stalo tenisistai laimėjo rungtynes su „E. C. Parque das Nações". Išlošė visos tris komandos šiais rezultatais: pirmoji komanda — 200 : 90, antroji — 100 : 73, ir trio — 100 : 55.

Rep.

IŠ LIETUVOS.

— Amerikiečiams pažįstamas boksininkas Juozas Vinča keletą metų gyveno Klaipėdoje ir tarnavo pasienio policijos laivuose. Dabar jis iš tarnybos išėjo ir vėl nori stoti į boksininkų eiles. J. Vinča važiuosiąs į Prancūziją ir ten bandysiąs boksininko kumštį. Jis prancūzijos bokso mokykloje kurį laiką mokėsi.

— VIII-21. Klaipėdoje įvyko tarpmiestinės plaukymo rungtynės Kaunas — Klaipėda, kurias laimėjo Kauno plaukikai 78 : 27 rezultatu. Nors oras buvo labai nepalankus ir naujų rekordų nepastatyta, bet rezultatai pasiekti visai patenkinami.

Latviams atsisakius, Kaunas — Ryga plaukymo rungtynės šiais metais neįvyks.

— VIII-21. Lietuvos futbolo meisteriu vėl liko Klaipėdos KSS, finale nugalėjusi LGSF 3:1 rezultatu. Ši futbolo komanda meisterio titulą nešioja jau nebe pirmi metai.

— Pabaltijo bokso turnyras šiemet įvyks Kaune, gruodžio 2—4 d. Latviai ir estai jau davė savo sutikimą dalyvauti šiame turnyre.

— VIII. 14-21. Kaune įvyko tarptautinis teniso turnyras, kuriame pirmas vietas laimėjo: vyrų vienete — Forsman (Suomija) moterų vienete — Parakova (Čekoslovakija), vyrų dvejete— Janson ir Polis (Latvija), moterų dvejete — Parakova ir V. Ščiukauskaitė (Lietuva), mišriam dvejete — B. Berzin ir Zeberg (Latvija).

— VIII-25. Pirmosios tarpvalstybinės futbolo rungtynės Lietuva — Čekoslovakija, kurios įvyko Kauno valstybiniame stadijone, baigėsi nedideliu pralaimėjimu — 1 : 2.

— Pirmosios tarpvalstybinės moterų lengvosios atletikos rungtynės Lietuva — Latvija, įvykusios VIII-26 Rygoje, baigėsi latvių pergale 56 : 34. Šiose rungtynėse buvo pastatytas vienas naujas Lietuvos rekordas: Vitartaitė numetė diską 33,89 m.

«PALESTRA» — S. PAULO FUTBOLO MEISTERIS.

Praeitą sekmadienį italų «Palestra», nugalėjusi finalinėse futbolo rungtynėse «Corintia» 2 : 1 rezultatu, liko S. Paulo futbolo nugalėtoju. Abi komandos prie 25000 žiūrovų parodė labai gražų ir įtemptą žaidimą. Publika turėjo progos įsitikinti, kad Luizinho, Brandão, Lopes ir kiti futbolistai, kurie dalyvavo Europos pirmenybėse, tikrai yra puikūs žaidėjai.

LEDO SPORTO KALENDORIUS 1938/39 M.

Rugpiūčio pradžioje Amsterdame įvyko pasaulinės ledo sporto sąjungos kongresas, kuriam pirmininkavo šios sąjungos pirmininkas olandas van Laer. Kongrese buvo sudaryta 1938/39 m. ledo sporto rungtynių kalendorius.

Europos dailaus čiuožimo pirmenybės bus pravestos: moterims — vasario 21 ir 22 d. d. Londone, vyrams — 28 ir 29 d. d. Davose, o poromis — 4 — 6 d.d Rygoje.

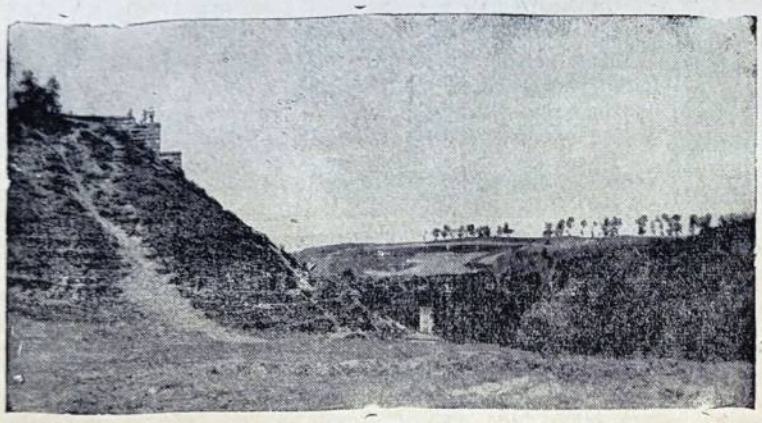
Pasaulio dailaus čiuožimo pirmenybės moterims bus pravestos vasario 11 ir 12 d. d. Prage, vyrams ir poromis — 18 ir 19 d. d. vasario Budapešte, o greitojo čiuožimo pasaulio pirmenybės vyrams bus pravestos 18 ir 19 d. d. vasario Helsinky, gi moterims — 25 ir 26 d. d. Tammersforse.

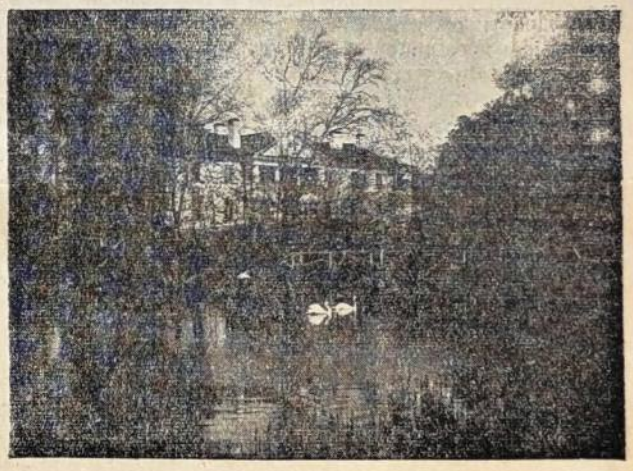
Vytauto Didžiojo Muziejus Kaune.

FINN ARNENSEN,
Estijos Garbės Konsulas São Paulo miesto,
didelis lietuvių bičiulis.

Lietuvos Vaizdas.

Gražu mûs Lietuvoj.

Skautai stovykloje.

Pulgis Andriušis.

Sakiau nesugrišiu savo kraštelin...

Senų laikų lietuvis, su laukęs rudenėlio, dainuo davo: „Kai mus vežė Grod nan, Grodno miestelin, sakiau nesugrįšiu savo kraš telin...“ Kitoje dainelėje lie tuvių jaunimas guodžias Šiltas rudenėlis, berniokams bėdelė...

Ir tikrai rusų priespaudos laikais mûsų berniokams bûdavo ne tiktai didelė, bet ir tokia dar bėda, kad iš jos retas kuris grįždavo sveikas. Dvidešimt pen ki metai karo tarnybos! Vienoje liaudies pasakoje kalbama apie kareivį, kuris grįžta į namus, carui atitarnavęs dvidešimt penkerius metus ir per tą laiką uždirbęs... 75 kapeikas, maždaug keturius litus! Tai vadinamieji akrutų laikai, kuomet dvarininkai gaudydavo savo baudžiauninkus ir juos pristatydavo carui. Pilnos girios, pilni raistai buvo tokių pabėgelių, kurie geriau sušaldavo, tekdavo alkanų vilkų grobiu, bet neidavo į tolimuosius Rusijos kraštus guldyti galvos nežinia kam. Visi jauni vyrai, prasidėjus Lietuvoje rudens šalnoms ir pirmajam sniegui krentant, duodavo į miškus ir ten gyvendavo, kol praûždavo žandarų triukšmas. Daugelis jų bėgdavo pro rusų sieną į Vokietiją, o iš ten sėsdavo į laivus ir atsidurdavo antroje pusėje Atlanto, laisvės žemėje

Vėliau lietuvis tarnaudavo ca rui „tik“ penkerius metus. Taip pat pakankamas pamatas dainuoti liûdnas dainas. Gyvuliniais traukiniais važiuodavo ilgas savaites iki pasiekdavo tolimuosius rytus, Kaukazą, Sibirą. Ten laukdavo jų pastumdėlio gyvenimas. Iš tų laikų liko toks pasakojimas. Lietuviai nemokėdavo maskolių kalbos. Rusų karininkai prie vienos kojos pririšdavo šiaudų, o prie antrosios — šieno. Ir taip duodavo komandą: Šiaudai, šienas! Vadinasi, kairė dešinė!

Vos tik medžių lapai imdavo geltonuoti ir šiltas rudens lietutis purkšti, prasidėdavo triukšmas visuose Lietuvos bažnytkaimiuose. Vargas visiems žydeliams ir karabelninkams. Užsikimšę už kepurės gėles, dideliais pulkais vaikščiodavo naujokai ir naikindavo visa, kas pasipainiojo pakelyje: riestainiai, puodai, stiklai. Žiûrėk, miestelio aikštėje išsikraustęs ant akmenų grindinio senas, iškrypęs žydas savo puodus. Naujokai stačiai pereina su batais per trapias prekes ir jų vietoje tepalieka niekam nereikalingos šukės. Riksmas smuklėse, krautuvėse, pirklių budelėse. Žlega viso miestelio langai, dreba visų žydų blusos, slepiasi visi gyventojai: naujokai žygiuoja! Kiekvienas naujokas bûdavo įsitikinęs, kad jis prastas caro kareivis, jei prieš tai neišmus nė vieno lango, nepatrauks už barzdos žydo, nenukabins nuo vežimo riestainių virtinės.

Kiek visokių gudrybių mûsų žmonės susigalvodavo, kad išvengtų nekenčiamosios tarnybos svetimajam karaliui! Vienas nu duodavo, kad jam koja sulaužyta, trankydavosi po ligonines, per daktarus. Mano dėdė dar ir dabar juokiasi, bepasakodamas, kaip jis apdûmė rusams akis. Jis buvo nugabentas į tolimą Kaukazą. Vieną sykį girdė arklius prie šulinio. Ir ėmė garsiai šaukti, kad išsinarinęs koją. Tuojau gydytojai, komisijos, o mano koja buvo visiškai sveika, — juokiasi dėdė, kurį po mėnesio paleido rusai iš savo kariuomenės.

Tų gudrybių bûdavo šimtai. Vienos baigdavosi laimingai, o kitos gudruolius palikdavvo invalidais visą gyvenimą. Dažniausiai naujokai rûkydavo arbatžoles. Nuo jų širdis pradeda parpsėti kaip į narvą uždarytas paukštelis. Kiti tokie pypkoriai tiek prisipypkuodavo arbatos, kad paskui turėdavo gulti po žemėmis. Į akis lašindavo visokius žolių lašelius, akys iššokdavo iš kaktos, paraudonuodavo ir žmogui dažnai tekdavo baigti dienas be pasaulio šviesos.

Mûsų žmogui nepakeliami Sibiro speigai, baisûs Kaukazo karščiai, visiškai svetimi žmonės, karininkų žiaurûs keiksmai muštynės buvo kasdieniniai lietuvių pyragai. Grįždavo iš ten mûsų žmonės palaužti iškamuoti, kol gimtojo kaimo laukų ramybėje, tarpe savųjų kaimynų vėl per kelerius metus atsigaudavo. Iš kaimo išvažiuojantį visi lydėdavo su ašaromis, laužydavo rankas moterys, verkdavo tėvai.

(Bus daugiau).

* *
*

Per naktį dingo upė.

Užsienio spaudos žiniomis, Jugoslavijoje per vieną naktį dingo Čirna-Voda upė. Viso dingo kiaurai žemę net keturi kilometrai tos upės įtakos į kitą upę, į Narentą. Čirna-Voda upė nėra maža. Ja plukdomi baidokai su prekėmis ir net regatos joje ruošiamos. Upė yra 15 metrų pločio ir nuo 4 iki 6 metrų gylio. 18 kilometrų ji teka lygumomis per laukus ir pievas, jas drėkindama. Apylinkių ūkininkams ta upė buvo labai naudinga. Tačiau šiomis dienomis vieną naktį paupio ūkininkai išgirdo keistus garsus, kažkokį dainavimą ir šniokštimą, nors oras buvo visiškai ramus. Tai atsitiko naktį. Prietaringi apylinkių ūkininkai išsigando ir uždarinėjo langines, o taip pat užsirakino ir paramstė duris. Už tai niekas ir nematė, kaip įvyko stebūklas, kad per vieną naktį visiškai prasmego kiaurai žemę keturi kilometrai tos upės. Tai esąs, kaip rašo užsienio spauda, pirmas toks atsitikimas pasaulyje: Po nakties apylinkių gyventojai per keturis kilometrus iki Čirna-Voda įtakos į Narentą visiškai neberado vandens Čirna-Voda upės vagoje. Iki tos vietos upė tebeteka kaip tekėjusi, o paskui staiga dingsta.

Upės dingimo paslaptis neišaiškinta iki šiol. Mokslininkai darė bandomuosius gręžimus išdžiūvusioje upės vagoje ir apylinkėse, bet niekur neprisigręžė iki vandens. Dėl to manoma, kad prasmegusios upės kaip 50 ar net 60 metrų gilio. Manoma, kad ateityje tas vanduo, susidūręs su nepraleidžiamu sluoksniu turės kur nors kitoje vietoje vėl prasiveržti į viršų. Tuo tarpu didelėje bėdoje atsidūrė apylinkių ūkininkai, nes, nesant arti geležinkelio, nebeturi net kaip gabenti savo prekes.

Kiek dabartinė Kinija turi gyventojų: 250 mil., ar 500 milijonų?

Prancūzų mokslininkas, dr. Ležandr, kuris gyveno Kinijoj labai ilgai, mėgina apskaičiuoti tikrą Kinijos teritorijos gyventojų skaičių. Dr. Ležandr rašo:

— „Ryšium su japonų-kinų karu laikraščiai prirašo fantastinius skaičius apie Kinijos gyventojus. Vieni teigia, kad Kinija turinti 400 mil. gyventojų, kiti teigia net 500 mil. gyventojų Kinijoj. Tačiau tenka pasakyti, kad Kinijoje niekad nebuvo padaryta gyventojų surašymo ir visos panašios statistikos neturi jokio dokumentalinio pagrindo. Tame seniausios kultūros krašte net nėra jokių registruotų gimimų, vedybų ir mirimų aktų. Tad kuo remiantis galima būtų nustatyti nors apytikriai Kinijos gyventojų skaičių?

Savo laiku Kinijoje didikai — mandarinai skaitė, kad Kinijoje esama 60 mil. šeimų, tačiau to dar nepakanka, nes gi reikia žinoti kokio didumo tos šeimos. Kadangi Kinijoje žmonių daugėjimas per gimimus labai didelis tiesiog milžiniškas, tai laikoma, kad kiną šeima yra vidutiniškai iš 6.3 ligi 8 asmenų. Tačiau ir mirtingumas Kinijoje yra milžiniškas. Vaikai ligi vienerių metų amžiaus miršta Kinijoje nuo kiekvieno šimto net 60, o turint galvoje, kad Kinijoje nuolat miršta masiniai nuo visokių katastrofų, epidemijų ir pan., tai ir iš likusių 40% mažai kas lieka. Panašiai yra taip pat ir su suaugusiais. Reikia atsiminti, kad Kinijoje paskutiniais dešimtmečiais beveik nesibaigia naminiai karai ir todėl, užuot daugėjęs, kinų skaičius turėtų dar smarkiai mažėti.

Jeigu skaityti po mirtingumų atsitikimų, kad kinų šeima vidutiniškai turi po 4.7 asmenis, tai dabartiniu metu Kinijos gyventojų skaičius neturėtų būti didesnis kaip 280 mil. žmonių, tačiau turint galvoje, kad kraštas pakelia per paskutinius dešimtmečius tiek nelaimių, tikriausia, Kinijoje nebus šiuo metu daugiau, kaip 250 mil. gyventojų".

Taip išveda Ležandr. Tačiau kiti jam atsikerta ir nurodo, kad nors Ležandr kritikavo kitų skaičių nepagrįstumą, bet ir jis pats savo apskaičiavimus taip pat netinkamai moksliškai pagrindžia. Oponentai įkandin teigia, kad, nepaisant Ležandr apskaičiavimų, Kinijoje vis dėlto yra dvigubai tiek gyventojų, kiek Ležandr skaičiuoja, būtent: 500 mil. gyventojų.

Vyras, kuris prarydavo laikrodžius, gyvas žuvis ir kit.

Pasauly dažnai pasitaiko nuostabių žmonių: vienas, žiūrėk, išauga nepaprastai didelis, kitas pasilieka visai mažiukas, neužauga, trečias išauga nepaprastai storas, riebus, ketvirtas vėl ten kokių nors nenormalumų turi. O štai prieš kiek laiko mirė vyras, kuris savo fiziniais kūno privalumais taip pat buvo vienas iš nuostabiausių žmonių pasauly. Tai buvo Hadži Ali, kuris galėdavo praryti laikrodžius gyvas žuvis, degančius papirosus ir kitus įvairius daiktus ir juos, jei panorėdavo, tuojau vėl galėdavo iš pilvo atryti.

Tai buvo egiptietis. Bet Egipte jis mažai tegyvendavo, nes savo pilvo sugebėjimus norėdavo parodyti visam pasauliui ir todėl nuolat važinėdavo iš vieno miesto į kitą, iš vieno žemyno į kitą. Hadžį Alį galėjai sutikti J. A. Valstybėse, Kinijoj, Indijoj, Afrikoj, įvairiose Vakarų Europos valstybėse ir t. t. Jis savo sugebėjimus demonstruodavo visur: parodydavo ir universiteto profesoriams, gydytojams, ir paprastiems žmonėms turgų aikštėse ir cirkuose. Žiūrėtojų paprastai niekuomet netrūkdavo, nes visi norėdavo pamatyti žmogų, kuris gali praryti gyvą žuvį, po keletos minučių ją vėl iš pilvo atryti — ir žuvis tebebūdavo gyva. Suprantama, kad Hadži Ali, rodydamas nepaprastus savo pilvo sugebėjimus, uždirbdavo labai daug pinigo. Būdavo daug tokių savaičių, kai jis kišenėn įkišdavo po 10 tūkstančių dolerių.

Hadži Ali galėdavo ryti ne tiktai įvairius daiktus, bet galėdavo gerti ir žibalą. Ir nuostabiausia tai, kad žibalo jis galėdavo išgerti beveik pilną statinę ir paskui jį vėl atryti. Dažnai jis parodydavo tokių numerių: išgeria keletą literių vandens, paskui keletą literių žibalo, — po kiek laiko vandenį ir žibalą vėl atryja, tačiau atryja ne susimaišiusį, bet ir vandenį, ir žibalą atskirai. Dėl to Hadži Ali dažnai būdavo vadinamas žmogumi, kuris turi dvigubą pilvą.

Hadži Ali pilvą daug kartų tyrinėjo gydytojai. Buvo manoma, kad tokius sugebėjimus, Hadži Ali galėdavo padaryti todėl, kad jo pilvo raumenys buvo ne paprastai stiprūs. Esą, kai Hadži Ali sutraukdavo savo pilvo raumenis, tai visa, kas tuo laiku būdavo pilve, turėdavo eiti laukan. Dėl to jis ir galėjo vėl viską atryti.

Yra buvę ir daugiau žmonių, kurie galėdavo praryti įvairius daiktus: geležgalius, sagutes ir kt. Tačiau Hadži Ali visus juos žymiai pralenkdavo.

Mirus Hadžiui, jo lavoną nupirko vienas Jungt. Am. Valstybių institutas, nes norėta jį skrosti ir nuodugniai ištirti.

Šalin metalinės tvoros...

Šitai anglams yra tikra naujienа. Londone, be viešųjų parkų ir aikščių, pačiame mieste yra labai daug skverų, kurie sudaro ne miesto, bet privačią nuosavybę, yra aptverti aukštomis geležinėmis tvoromis ir įeiti į juos tegali tik aplinkinių namų, nuo skvero vartelių rakus turį londoniečiai. Kiekvienam žalumos išsiilgusiam praeiviui tokie sodai yra nepriėjami.

Prieš kurį laiką tokios nenormalios padėties klausimas buvo iškeltas Londono miesto tarybos posėdyje ir nutarta tuos skverus per tam tikrą laiką iš jų savininkų atpirkus, padaryti juos prieinamus plačiosios visuomenės naudojimuisi.

JOUKAI.

MUSĖS NEAPGAUSI.

Ickus: — Kas čia birzgia apie mano galvą?

Mauškė: — Ui, tai vapsa!

Ickus: — Vapsa? Kas ta vapsa?

Mauškė: — Nugi, tokia didelė musė, kuri asilus kanda.

Ickus: — Ką? Ar tu manai, kad aš asilas?

Mauškė: — Niu, aš to nesakau bet musės juk neapgausi...

KIRPYKLOJE.

Klijentas: — Kodėl jūs man visuomet pasakojate tokias baisias istorijas?

Kirpėjas: — Todėl, kad jums tada plaukai atsistoja ir man daug geriau kirpti juos.

GUDRUS PARDAVĖJAS.

— Šita viršta labai sena, o tamsta nesigėdini tiek daug už ją prašyti.

— Atsiprašau, tai visai jauna vištelė.

— Ką tamsta kalbi, jai ma žiausia 5-6 metai!

— O ar ponia skaiteisi jau sena, kai turėjai 6 metus?

EUROPIETIŠKAS KRAUJAS...

Daktaras klausia negrą: — Ar gali būti, kad jūsų gyslose tekė tų šiek tiek europietiško kraujo?

— Gali būti, pone daktare, mano senelis buvo suvalgęs gana daug europiečių.

— Jonai, ką gali papasakoti apie dangaus kūnus, — klausia mokytojas mokinį.

— Pone mokytojau, danguj jokių kūnų nėra — ten gyvena tik dūšios.

SKATYK IR PLATINK „LIETUVĮ"

Vaikų Kampelis

RAIDĖS.

Nežinau kaip atsitiko,
A su i labai supyko —

Skyrium a, skyrium i
Raidės nieko sau abi,
Kai sustoja šalimai
Tuoj ir šaukia — ai, ai, ai.

Nežinau, kas kaltas buvo,
A ir u draugystė griuvo —

A nuo u kol toli,
Raidės nieko sau abi,
Kai sustoja tik arčiau
Tuoj ir loja — au, au, au.

Ką vargšelis aš darysiu,
Kaip diktantą parašysiu —

A be i, a be u
Pridarys n daug klaidų:
Laibas Lauras reiks rašyt,
Labas Laras teks skaityt.

Tarė a: — Neverk, vaikuti,
Ir viena galiu aš būti.

Tarė u ir tarė i:
— Būsim mes kartu abi,
Bet ką veiksi tu paskui,
Kai išeis tau — ui, ui, ui?

Vytė Nemunėlis.

Paukščiai kurie nemoka lakioti.

STRUTIS — GERIAUSIAS BĖGIKAS.

(Pabaiga)

Ten, be ko kita, buvo įvairių sagų, skambalėlių, barškalėlių, švininių rutuliukų, geležies gabalėlių ir kitų panašių daiktelių.

Dabar žmonės išmoko prijaukinti strutį. Afrikoje, pietų Prancūzijoje, kituose šiltuose kraštuose stručiai gyvena kaip ir kiti naminiai paukščiai. Žmonės juos brangina dėl gražių plunksnų; iš kiekvieno sparno jie ištraukia po 20 ilgų, baltų plunksnų, ir parduoda. Plunksnos tinka skrybėlėms papuošti ir kitiems reikalams.

Afrikoj dabar kasmet ruošiamos prijaukintų stručių lenktynės. Prieš lenktynes žmonės juos pratina vaikščioti pakinktus (į nedidelius vežimėlius). Milžiniškas stručio žingsnis, kai jis įsibėga neša 4 metrus. Pradėdami rungtynes, stručiai bėga nedidele zovada, bet kiek įsibėgėję praskleidžia netinkamus lėkti sparnus ir, vos siekdami savo stipriomis kojomis žemę, ima bėgti greičiau už audros vėją — tik viesulas juos tegali pralenkti (stipraus vėjo greitumas — 4 metrai per sekundę, audros — 16 m., stručio — 31 m. ir viesulo — 39 m.) Strutį, manau, mes visi gerai pažįstame iš savo mokyklinių vadovėlių.

T. Š.

Patvarus kareivis.

Kitą kartą tarp dviejų valstybių iškilo didelis karas. Kad priešai vienas antro neužkluptų iš netyčių, karo vadai pastatė budrias sargybas. Tačiau vienas generolas nepasitikėjo savais kareiviais ir išėjo pasižiūrėti, ar viskas tvarkoje. Bevaikščiodamas visiškai arti prie fronto, jis priėjo paskutinę savo kariuomenės sargybą. Budįs kareivis, nors pastebėjo savo viršininką, jo visiškai nepasveikino. Generolas labai nustebo šitokiu kareivio elgesiu, priėjo prie jo arčiau ir tarė:

— Tur būt, manęs nepažinai, kad nepasveikinai?

— Pažinau, pone generole! — atsakė ramiai kareivis.

— Tai kodėl nepasveikinai? Juk to reikalauja kariuomenės statutas.

— Žinau, bet kad negaliu, — atsakė jam kareivis. — Ką tik peršovė priešas man dešinę ranką. Aš jos pavaldyti negaliu.

— Tai kodėl tu neini į palapinę, kad tau ranką perrištų? — paklausė generolas sužeistąjį.

— Statutas neleidžia pasitraukti iš sargybos tol, kol kitas nepavaduos! — pasiaiškino kareivis.

— Gerai! Tai dabar aš tavo vietoje pasiliksiu sargyboje, o tu eik pas gydytoją ir pasirūpink savo ranka.

Šitas retas įvykis pasiekė ir karaliaus ausį. Pasišaukęs ištikimą kareivį pas save, jis pakėlė jį į karininko laipsnį.

Vertė Br. Krištanavičius, S. J.

ŠYPSOS SAULELĖ.

Šypsos saulelė,
kaitri ir meili.
Šniokščia upeliai
didi ir maži.

Rūtos, bijūnai
greit pražydės.
jų gardus kvapas
vėlei kvepės.

Vytautas Sejeta.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32. Tel. 2-6393

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

Daktaras

A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 sobr. (kampas Boa Vista ir 25 de Março) 2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Tel. buto 2-5068.

„Kadernetos“ (Carteira de identidade) tik 80$000. Einant įstatymu Nr. 406 privaloma kiekvienam svetimtaučiui. Išsiimkite „kadernetą“ negaišdami laiko

Dr. De Thimé rua Direita, 36 1° andar, sala 10.

Dr. Paulo Licciardi

Santa Casa Gydytojas-Operatorius

SKILVIO, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNESINIŲ PERTURBACIJOS, HEMORAGIJOS, Sifilio ir venerinių ligų gydymas. REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir aštri GONOREJA gydoma pagal naujausius medicinos procesus. Egzema, kojų prakaitavimas, cukraus liga. Bendras gydymas anemijos, liesumo, negalavimų, lytiško silpnumo ir t. t. Bendra chirurgija.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta RUA SILVA PINTO, 444 Priėmimas nuo 11 iki 12 val. ir nuo 15 ligi 20 valandos vakaro. Tel. 5-4175. KVIEČIAMAS VYKSTAĮ NAMUS BET KURIĄ VALANDĄ DIENĄ IR NAKTĮ.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas São Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5.

Telef. 2-4214. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 v. v.

KALBA LIETUVIŠKAI.

PIJAUS RUTKAUSKO

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL“

Atlieka darbą greitai, sąžiningai, gražiai, punktualiai ir pigiau negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų modelius. LIETUVIAMS NUOLAIDA.

Didelis įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pasirinkimas.

SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS SĄLYGOMIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!

Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo. Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir São Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 10$000 su parcelana, arba sidabru. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5$000 Atidaryta dieną ir naktį.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCMIDT

Rua S. Caetano, 447 (sen. nr. 111). Tel. 4-5576 S. Paulo

Didžiausia naujiena

Kiekvienam įsidėmėtina!

„Lietuvio“ Administracijoje galima gauti įvairiausių LIETUVIŠKŲ KNYGŲ IR LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

Knygų ir plokštelių pasirinkimas didžiausias ir [illegible]os labai prieinamos. Užeik[illegible]kinti. Atskirai skelbsim [illegible]r plokštelių katalogą [illegible]omis. Taip pat galima [illegible]etuvos Vyčių ir šiaip įvai[illegible]veikslų bei Lietuvos vaizdų atvirukų.

Knygos, vyčiai, paveikslai ir atvirukai užsakant siunčiami ir į provinciją registruotu siuntiniu. Už kiekvienos knygos ir paveikslo persiuntimą imama 800 reisų. Siunčiant didesnį kiekį persiuntimo išlaidos mažesnės.

Pinigus ir užsakymus siųsti šiuo adresu:

„LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1767 SÃO PAULO. Asmeniškai kreiptis: Rua Bandeirantes, 1474 S. Paulo.

Pastaba: Siunčiant pinigus reikia pažymėti laiške kokiam reikalui jie siunčiami ir nurodyti AIŠKU IR TIKSLU SAVO ADRESA. Plokštelės į provinciją nesiunčiamos.

Pasinaudokite proga šiandien pat!

Lietuviška Spaustuvė

BALTICA

Labai pigiai ir gražiai atlieka visus spaustuvės darbus.

Lietuviams nuolaida.

Užeikite įsitikinti

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194

TEL. 4-2640

Lietuviškos muzikos ir dainos koncertai

Gautos iš Kauno naujausios lietuviškos plokštelės (Demonstruojamos su garsiakalbe mašina)

SEKMADIENIAIS, ŠVENTADIENIAIS IR VISOMIS DIENOMIS NUO 2 VALANDŲ DIENOS! VAKARAIS STYGŲ ORKESTRAS (TRIO)

Lietuvių Užeigoje

BAR RIO BRANCO

Rua Visc. Rio Branco, 461 Tel. 4-2435 S. Paulo.

Sklypai Villa Lucia

Villa Prudentes rajonas neapsakomai progresuoja. Gera padėtis — didelė ateitis. Liko nedaug sklypų.

Parduodame prieinamomis išsimokėjimo geriausiomis sąlygomis, mėnesinėmis ratomis per 7 metus be užstato, su mažu našu. Pasinaudokite proga. Duodame medžiagą greitai statybai.

Bondės Villa Prudente ir autobusai Villa Zelina.

Raštinė Vietoje.

„Lietuvis“ ir lietuviški laikraščiai pardavinėjami:

SÃO PAULO MIESTE:

1. Ant Largo da Sé prie laikrodžio ir «bondžių» galerijos; 2. Prie centralinio pašto laiptų ir kampo. B[illegible] Retiro rajone: 1. Baužio krautuvėje, 2. Silva Pinto ir P[illegible] Paulino laikraščių kioske, 3. «José Paulino» vaistinėje [illegible]aus krautuvėje, 5. prie Luz tilto, 6. J[illegible] stoties kios[illegible].ajo ne: 1. Rua da Moóca ir av. Pe[illegible] Barros kampe[illegible]aščių kioske, 2. Dr. V. Kudirkos n[illegible]. V. BELOS IR [illegible]. ZELINOS Rajone: 1. Vygelio k[illegible]. Vytauto Didžiojo mokyk V. ANASTAZIJOS rajone: 1. [illegible]apo kioske, (Lapoje) 2. Kirilauskio krautuvėje ir pas Skadą. N[illegible]TE IR BRAZ stoties kioskuose. SÃO CAETANO stoties kioske. PARQUE DAS NAÇÕES Maironio lietuvių mokykloje, SANTOS MIESTE: Santos stoties kioske. RIO DE JANEIRO MIESTE: 1. Pas p. p. Ramanauskus, rua Bella 130 ir pas Polykarpą Labedevą, av. Mém de Sa 110

PASTABA: Be aukščiau paminėtų vietų «Lietuvį» ir laikraščius iš Lietuvos bei kitur pardavinėja mūsų platintojai visuose lietuviais apgyventuose rajonuose išnešiodami po namus.

Seniausia Lietuviška Siūvykla Mūsų Kolonijoj

„KAUNAS“

Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTOS

Didelis gerų ir moderniškų medžiagų pasirinkimas.

Medžiagas perku didelėmis partijomis pigiau, todėl ir kostiumai mūsų siūvykloje pigiau, kaip kitur.

Taip pat turime gatavų kostiumų ir kelnių šlapintos medžiagos siūtų mūsų siūvykloje.

Kelnės ant užsakymo vilnonės medžiagos tik 38$000.

Rua Duque de Caxias Nr. 40 (Prie Sorocabano stoties) S. Paulo

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą

Astrida	29.	7.	38.
Olimpier	29.	8.	38.

Kainos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis, negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išeivybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.

Darome pinigines perlaidas į Lietuvą litais per Lietuvos Banką.

Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E C-IA Įkurta 1900 m.

Rua Maua 207 kampas rua Conceição prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai.

Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Ivairios žinios

Apie svetimšalių legalizaciją Brazilijoj.

S. Paulo dienraštis „A Gazeta“ rugsėjo 22 d. įdėjo pasikalbėjimą su deligadu dr. Alfredo de Assis apie Brazilijoj gyvenančių svetimšalių legalizaciją. Dr. Alfredo de Assis „A Gazeta“ bendradarbiui pareiškė, kad visi svetimšaliai, kurie atvyko į Braziliją, kaip turistai ir kuriems pasibaigė leidimo terminas, kurie perėjo sieną slapta, kurie atvyko į žemės ûkio darbus pagal sudarytus kontraktus ir apsigyveno miestuose, kurie pakeitė savo profesijas, iki lapkričio 30 dienos turi paduoti prašymus į Rio de Janeiro, komisijai, vadinamai „Comissão de Permanencia dos Estrangeiros“. Visi svetimšaliai, kurie į Braziliją atvyko legaliai turės užsiregistruoti ir išsiimti specialias „kadernetas“ de identitidade. Specialios kadernetos bus išduodamos nuo šių metų gruodžio 22 dienos per visus 1939 metus. Visos dabar išduodamos kadernetos yra laikinos ir jos turės būti pakeistos naujomis. Taigi, kadernetų išsiėmimas dabar neturi jokios reikšmės. Visi svetimšaliai, kurie skaitosi nelegaliais, turi iki lapkričio 30 dienos įteikti prašymus ankščiau minėtai komisijai. Tie svetimšaliai, kurių dokumentai tvarkoje, iki gruodžio 22 d. gali gyventi be jokios registracijos ir tik gruodžio 22 d. pradėjus veikti įstatymui Nr. 3010 galima bus užsiregistruoti ir išsiimti specialios „kadernetos“.

Taigi, kadernetų reikalu iki gruodžio 22 dienos patariama niekur nesikreipti ir nemėtyti bereikalingai pinigų įvairiems tarpininkams, nes visos dabar išimamos kadernetos bus panaikintos ir neturės jokios vertės.

Apie svetimšalių legalizaciją plačiau parašysime sekančiam numeryje, nes ateinančią savaitę, S. Paulo žurnalistų s-gai tarpininkaujant, dr. Alfredo de Assis, priims „Lietuvoio“ redaktorių St. Vancevičių ir plačiai bei nuodugniai apie šį reikalą painformuos.

Visiems lietuviams patariame legalizacijos reikalu niekur nesikreipti iki 1 spalių, kol bus „Lietuvyje“ plačiai ir tiksliai apie tai paaiškinta ir painformuota.

Čekoslovakija priversta nusileisti Hitlerio reikalavimams.

Po Čemberleno pirmosios kelionės į Vokietiją Londone įvyko Anglijos ir Prancûzijos ministerių konferencija, kuri pasiûlė Čekoslovakijai nusileisti Hitlerio reikalavimams ir atiduoti dalį savo teritorijos Vokietijai. Čekoslovakija ilgai svyravo ir laukė pagelbos iš savo sąjungininkų, tačiau visi Čekoslovakijos sąjungininkai padarė griežtus demaršus ir atsisakė padėti kariauti prieš Vokietiją. Europos taikos vardan Čekoslovakija buvo priversta padaryti didžiausią ir skaudžiausią auką. Naujausios žinios praneša, kad Čekoslovakijos vyriausybė sutiko priimti anglų — prancûzų paktą, kuris numato pirmąjį Čekoslovakijos teritorijos draskymą.

Dėl Čekoslovakijos vyriausybės sutikimo priimti anglų — prancûzų paktą ir nusileisti vokiečių reikalavimams, visoje Čekoslovakijoje pasipylė protestai ir demonstracijos. Čekoslovakijos vyriausybė būsianti sudaryta grynai iš tautinių grupių kartu su kariuomenės vadovybe. Pragoje tûkstantinės minios suruošė eisenas gatvėse ir reikalavo paskelbti militarinę diktatûrą, atiduodant vyriausią valdžią generolui Syrovyj, kuris esąs vienintėlis žmogus galintis išgelbėti Čekoslovakiją iš kritiškos padėties.

Vengrijos pretenzijos.

Čekoslovakijos Respublikoje, tarp kitų tautinių mažumų yra gana daug vengrų. Vengrų nacionalistai, padrąsinti paskutiniais įvykiais Europoje irgi pradėjo reikšti pretenzijų į Čekoslovakijos teritoriją. Kadangi didžiosios Europos valstybės parodė savo bejėgumą užkirsti kelią vokiečių imperializmui, tai galimas dalykas, kad ir Vengrija stengsis vykdyti savo gruobonišką politiką ir reikalaus prijungti prie Vengrijos tas Čekoslovakijos sritis, kur gyvena daugiau vengrų.

Čekoslovakija uždaré sudetų partiją.

Po paskutinių sudetų provokacijų ir triukšmų Čekoslovakijos vyriausybė uždarė sudetų partiją ir sulaikė sudetų organizacijų veikimą. Visoje Čekoslovakijos teritorijoje paskelbtas karo stovis. Prieš sudetų vadą Henleiną užvesta byla už nusižengimą Respublikos saugumo įstatymams. Šis Čekoslovakijos žygis sukėlė didelį pasipiktinimą vokiečių spaudoje ir dar daugiau sukumplikavo sudetų santykius su Čekoslovakijos vyriausybe.

Litvinovas smarkiai atakavo Prancûzíją ir Angliją

Tautų Sąjungos plenumo posėdyje Sovietų užsienių reikalų komisaras Litvinovas savo kalboje smarkiai atakavo Francûziją ir Angliją, kad šios apleido Čekoslovakiją ir nusilenkė Hitleriui. Litvinovas pažymėjo, kad Sovietų Rusija pasižadėjusi karo metu remti Čekoslovakiją, jei ir Prancûzija sutiks tą patį padaryti.

Gedula čekoslovakijoje.

Sąryšy su anglų-prancûzų pakto priėmimu visoje Čekoslovakijoje paskelbta gedula. Pragoje fabrikai, dirbtuvės ir įstaigos užsidarė, protestuodami prieš Čekoslovakijai padarytą skriaudą.

Vokietijos imperializmas grąsina visai Europai.

Kaikurie Anglijos laikraščiai rašo, kad vokiečių imperializmas nepasitenkins Čekoslovakijos dalies prijungimu prie Vokietijos. Hitleris, pamatęs, kad didžiosios valstybės jo imperialistiniams planams nepajėgia pasipriešinti, toliau statys dar didesnius reikalavimus. Anglija ir Prancûzija šiuo kritišku momentu apleisdamos Čekoslovakiją atidaro duris vokiečių imperializmui Europoje ir pačios save stato į labai didelį pavojų ateityje.

Čemberlenas vėl susitinka su Hitleriu.

Rugsėjo 21 dieną į Vokietiją lėktuvu atskrido Anglijos premjeras Čemberlenas, kuris susitiko su Hitleriu. Čemberlenas atvežė anglų-prancûzų pasiûlymą sudetų problemai ištirti.

Laikraščiai spėja, kad Hitleris statysiąs dar didesnius reikalavimus. Spėjama, kad Hitleris reikalaus atiduoti Čekoslovakijos kaikurias sritis Lenkijai ir Vengrijai. Taip pat reikalausiąs, kad Ukraina būtų priskirta prie Lenkijos. Kiek tos visos žinios yra tikros paaiškės artimiausioj ateity.

Karas Kinijoje.

Paskutinėmis dienomis kaikuriuose frontose kiniečiai vėl parodė labai didelį pasipriešinimą ir smarkiai sumušė japonus. Laikraščių pranešimu, per paskutines dienas žuvo virš 4000 japonų. Sužeistųjų skaičius daug didesnis.

— Šiuo metu Romoje stovyklauja Lietuvos jaunalietuviai, kurie uniformuoti buvo priimti paties popiežiaus.

Stasio Šliktos Siuvykla „Estan“

RUA CONCEIÇÃO, 79-A [prie Luz stoties] Tel. 4-4889 yra žinoma visai lietuvių kolonijai. DIDELIS PUIKIAUSIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS. DARBAS GREITAS IR SAŽININGAS. Prie siûvyklos veikia moteriškų rûbų skyrius, kur siûvami paltai ir kostiumai. Šį siûvykla atidarė skyrių ant rua Dr. Almeida Lima, 19.

Tik 54 kilometrai nuo S. Paulo miesto, gražioj ir sveikoj vietoj gali puikiausiai isikurti

50 LIETUVIŲ KOLONISTŲ ŠEIMŲ

Užperkant ûkį tik su 500 milreisų įnašo ir likusią sumą išmokant per daug metų prieinamiausiomis sąlygomis. Žemė su stambiu mišku. Garantuotos galimybės uždarbio ligi 400$000 į mėnesį kiekvienam suagusiam žmogui vietoje. Net mažamečiams vaikams yra vietoje lengvo ir pelningo pašalinio uždarbio. Kiek vienas naujakuris prie geros vaiios gali labai greitu laiku tapo stipriu ir nepriklausomu ûkininku. Naujakuriams duodamos visti kios lengvatos.

Lietuvių kolonijos steigimas šioje vietoje jau pradėtas, nes jau keletas rimtų lietuvių kolonistų ten apsigyveno ir pradėjo kurtis. Patartina kiekvienam lietuviui kolonistui neatideliojant šioje vietoje įsigyti žemės sklypą, kur jo ateitis bus visada užtikrinta.

Dėl smulkesnių žinių kreiptis į EMPREZA DE TERRAS E COLONIZAÇAO PIRATININGA. Rua Libero Badaró, 488 4 andar, sala 38 S. Paulo.

Ten pat galima gauti SVEIKŲ PATARIMŲ dėl giminių bei draugų parsikvietimo iš Europos.

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.

SVETIMŠALIAMS GYVENANTIEMS BRAZILIJOJ PRANEŠIMAS.

Paskutiniu laiku Federalinė Vyriausybė išleido naujus įstatymus Nrs. 406 ir 3010, kuriais remiantis visi svetimšaliai yra verčiami būtinai išsirûpinti specijalę Carteira de Identidade ir registruotis.

Šis įstatymas liečia visus svetimšalius, vyrus ir moteris nuo 18 iki 60 metų amžiaus, nežiûrint kiek laiko gyvena Brazilijoj.

Taip pat nei vienas svetimšalis negalės būti priimtas į bet kokią darbo įmonę be Carteira de Identidade, nes darbdavys prasižengęs šiam įstatymui bus baudžiamas pinigine pabauda.

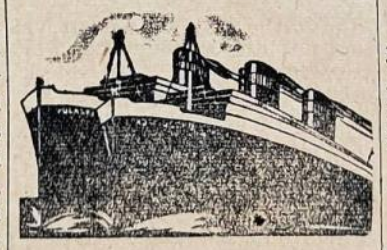
Iki šiol išduotos Carteira de Identidade po metų nustos savo vertės ir, kokiai įstaigai pareikalavus, patiekiant senąją bus ji atimama. Užtat senosios „karteiros“ turi būti pakeistos dabartinėmis.

Visi svetimšaliai neišpildę minėtų reikalavimų bus baudžiami 500$000 pabauda arba ištremimu.

Lietuviai, neatidėliokite savo dokumentų susitvarkimą į paskutines dienas. Kreipkitės visais tais reikalais į **Lietuvių Informacijų Agencija**, kur visai maža laiko nustodami atliksi te savo pare Caderneta de Identidade išrûpiname už vis pigiau, negu visur kitur.

Rua José Bonifacio Nr. 390 sobreloja Tel. 3-3296 S. Paulo.

Aatidarytas kasdien nuo 8 val. ryto iki 61/2 val. vakaro.

Gdynia - Amerika

Linhas de Navegação S. A.

Pietų Amerikos linija

Laivų išplaukimas iš Santos į Rio Grande, Montevideo ir Buenos Aires

S/S PULASKI

13/X ir 15/XII 1938 m.

S/S KOŠCIUSKO

11/XI 1938 ir 13/I 1939 m.

Laivų išplaukimas iš Santos į Rio de Janeiro, Bologne s/m, Kiel, Holtenau ir GDYNIA

S/S PULASKI

26/X, 28/XII 1938 m.

S/S KOŠCIUSKO

23/XI 1938 ir 25/I 1939

Konfortas, hygiena, geras maistas. Nuolaida laivakortėms į ten ir atgal.

Puikiausi patogumai 1, 2, ir 3 klasės kabinose.

Laivakortės parduodamos:

S. PAULO, RUA LIBERO BADARÓ, 561

sobreloja. Tel. 2-3851

Agencia Poloneza de Viagens.